

VEČERNI LIST

Posamezna številka 30 vln.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 30 vln.

Cene po pošti:

za celo leto . R 50.—
za pol leta . R 25.—
za četrt leta . R 13.—
za 1 mesec . R 4.50

Za Ljubljano mesečno 4.50

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon št. 50

Nemško krščansko delavstvo za obratne svete in oddajo premoženja.

Ljubljana, 22. jan. Na strankinem shodu katoliškega Centuma na Nemškem, ki se te dni vrši v Berlinu, se je krščansko delavstvo odločno izreklo za enkratno oddajo premoženja. Delavski voditelj in minister za javno blaginjo Stegerwald je v svojem govoru naglašal, da se bo država opomogla šele tedaj, ko se bo v ljudstvu zagnala oživelja zaupanje v lastno moč. Kar

kor hitro se dvigne produkcija premoženja za 50 odstotkov, bi bilo najhujše prebistvo. Potem se je minister zavzel za versko ljudsko visoko šolo in za najkrepkejši nastop proti verižnikom. — Poslanec Eberhart je poročal o zakonskem načrtu za uvedbo obratnih svetov in branil pravico delavcev do vpogleda v bilanco industrijskih podjetij.

Delo v Trbovljah počiva.

Trbovlje, 22. jan. Pasivna resistenca vidarjev, ki se je začela pred dnevi, traja dalje. Zato so včeraj ob 2. uri popoldne vojniki zasedli vse rove in niso pustili de-

lavcev v jame razen v eno, kjer so rudarji izjavili, da bodo delali po močeh. Rudniški konsum je tudi zaprt. Danes bo najbrž povsod ustavljeno delo.

Odrekamo se!

ITALJANSKI IN JUGOSLOVANSKI POGOJI

Sinoči so došla naslednja poročila: Belgrad, 21. jan. Predsednik mirovne konference Clemenceau je izročil šefu jugoslovanske mirovne delegacije Pašiću poslednje predloge Italije o rešitvi jadranskega vprašanja. Italija se odreka suverenosti nad Reko, opušča zahtevo o demilitarizaciji Šibenika, zahteva pa vso Istro, razen tega tudi otoke Vis, Lošinj in Pelagruž, avtonomijo Reke in Zadra. Dalje zahteva zase, naj se takozvana Wilsonova črta prekorači na dveh mestih, pri Reki in Trstu, tako da bi bila v neposrednem stiku z Reko in bi dobila tudi večje zadetke pri Trstu. Pašić je novi predlog italijanske vlade sporočil naši vladi. Radi tega se vrše ministere seje pod predsedstvom regenta. Rezultat teh sej so instrukcije, ki so bile poslani našim delegatom in ki vsebujejo naše minimalne zahteve, izpod katerih ne sme naša delegacija popuščati. Ti sklepi so bili poslani po posebnem kurirju v Pariz. Dosedaj še ni znano, kako so formulirana ta navodila našim delegatom. Med belgrajskimi političnimi krogi se govori, da je popolnoma nemogoča dovolitev prekoračenja Wilsonove črte, ker nima nobene etnografske podlage.

LDU Pariz, 21. jan. (DunkU) Večina tistov je v sporu med Jugoslavijo in Italijo na strani Italije in zahteva, naj Francija in Anglija podpirata italijanske zahteve in da se eventualno uveljavi londonski pakt. Edino L'Homme Libre se zavzema za Jugoslavijo in objavlja natančno besedilo včeraj predložene jugoslovanske note. Nota obsega naslednjih osem točk: 1. Jugoslavija se odpoveduje suverenosti nad Reko. Mesto se internacionalizira in diplomatično zastopstvo poveri v roke narodov. 2. To velja tudi za Zader. Otoke Lošinj in Pelagruž dobi Italija. 4. Italijanski prebivalci Dalmacije morejo optirati za italijansko narodnost, ne da bi pri tem zapustili ozemlje Jugoslavije. 5. Mednarodni dogovor naj štiti industrijska podjetja, ki so last Italijanov. 6. Jugoslavija se strinja z demilitarizacijo dalmatinskih otokov, toda s pogojem, da ostane Vis pri Jugoslaviji. 7. Nikake koncesije glede Voloske in Opatije. 8. Albanija ostane neodvisna. Jugoslavija pa je pripravljena, podvreči se željam zaveznikov. (Italija zahteva delitev Albanije v severno in južno vplivno območje, pri čemer zahteva južne sferne zase.)

Bankirji podkupujejo.

LDU Dunaj, 21. jan. Avstrijski listi poročajo iz Budimpešte: Tukajšnje bančne in borzne kroge vzemirja škandal, ki ga je odkrila budimpeštanska telefonska centrala. Dognalo se je, da so bančni in borzni krogi uradnike telefonske centrale podkupljali, da so jim dovoljevali telefonske pogovore z Dunajem. Bančni in borzni interesi, ki potrebujejo v borznem času telefonske zveze z Dunajem in Budimpešto, so ponujali za telefonski razgovor do 5000 kron. Preiskava je ugotovila, da je uradništvo skoro vsak tak slučaj naznanilo ravnateljstvu. Danes se tu vrši posvetovanje glede telefonskega prometa med Budimpešto in Dunajem, da se dožene, katerim interesentom se bodo dovoljevali telefonski razgovori na progi Budimpešta-Dunaj.

Izvoz tujega denarja prepovedan.

LDU Belgrad, 21. jan. Presburo javlja uradno: Na podlagi naredbе ministrskega sveta M. št. 4034 od 27. decembra 1919 v zvezi z naredbo ministrstva za finance L. št. 3074 od 13. novembra 1919 je ministrstvo za finance izdalo odlok, da se prepove iz kraljevine SHS izvažanje grških drahen in svoti preko 700 komadov in italijanskih lir v svoti preko 1200 komadov. Potniki ne smejo nesti seboj več vrst denarja, katerega izvažanje je prepovedano, ako presega vrednost svoto 1000 francoskih frankov, računajoč po kurzu, ki ga določuje ministrstvo za finance. Ves denar, ki se skuša iznesti iz kraljevine SHS proti tej naredbi, bodo obmejne carinarne zaplenile v korist državnih blagajni, proti dotičnim osebam pa se bo postopalo kakor proti tihotapcem. Mejne carinarne so dolžne, vršiti najstrožjo kontrolo potnikov, ki prekoračijo državno mejo in se smejo posluževati vseh odredb, ki jih predpisuje zakon proti tihotapcem.

Boji v Albaniji.

LDU Belgrad, 21. jan. Presburo javlja uradno: Italijanski listi javljajo, da je v onem delu Albanije, ki ga ima zasedenega Jugoslavija, izbruhnil upor in da je naša vojska imela srdite borbe z ustaši, ki so baje zaplenili našim četam en top. Te vesti so popolnoma izmišljene. V severnem

delu Albanije sploh ni bilo upora, dočim je izbruhnila ustaja v južni Albaniji. To pa se je zgodilo že pred dalj časom, in sicer v pasu, ki je zaseden po Italijanih. Takrat se je vnela ljuta borba med italijanskimi četami in Arnavti, katerim se je posrečilo, da so osvojili Krojo.

Krščansko delavsko ženstvo, na plan!

Krščanske delavke, slušnice — delavsko ženstvo! Oni, ki se imenujejo »demokrate«, so zatajali demokracijo, priznati nam nočejo pravice, ki nam gredo po načelih prave demokracije. Demokratični ministri so skovali volilni red, ki priznava volilno pravico samo nekaterim izvoljenim, ki spadajo v takzване »boljše kroge«, na nas delavke in služkinje so nalašč pozabili v svojem lažidemokratizmu. Delavsko ženstvo je danes spoznalo, da je v onih vrstah demokratizem samo fraza, ki naj lovi nevedne.

Delavsko ženstvo! Oni, ki imajo na svojem programu svobodomiselnost, so zatajali načela svobode. Samo nekaterim dovoljujejo, da se smejo greti na solncu politične svobode, drugi naj pa služimo in molčimo brez pravic v javnosti. Žensko delavstvo je danes spoznalo to lažisvobodoljubje.

Tovarišice! Pregrešile bi se proti samim sebi, ako bi molčale v takih razmerah. Naša dolžnost je, da zahtevamo tudi za delavsko ženstvo volilno pravico; na glas moramo obsoditi krivico, ki nam jo hočejo storiti, da se bo slišalo po vsej Sloveniji, da bo prodrl ta glas v osrčje Jugoslavije, v Belgrad tudi na usesa nedemokratskim in nesvobodoljubnim ministrom!

Delavsko ženstvo — v nedeljo popoldne ob polu petih vse v Union, da manifestiramo za svojo volilno pravico!

Uršula Katauer,
predsednica Zveze delavk.

Helena Jeretina,
predsednica Zveze služkinj.

Delavska zveza.

Opozarjali smo že na tem mestu naše delavstvo na eno veliko resnico, da si mora svoj vpliv in svojo veljavo priboriti samo po močni organizaciji. Reče — sam zase živeč — je vedno spodaj. Pa resnega premisleka je treba, kakšna naj bo organizacija, ki naj zbere raztresene delavske sile, da postanejo delavstvu v srečo in napredek.

Imamo v glavnem dve smeri, ki se pojavljata v delavski organizaciji: krščansko in nekrščansko. Kajti bojna delavska organizacija se ne bori le za kruh in boljše razmere, marveč tudi — za resnico. In resnica je temelj vsake organizacije, ki naj pomaga graditi nove temelje človeški družbi, pravične socialne postavbe za delavstvo.

Škoda je, da delavska organizacija ni enotna, složna. Socialna demokracija je razbila delavsko slogo s tem, da se je odtrgala od večnih načel, ki slovensko delavstvo v veliki večini po njih živi in dela. Kapitalistična gospoda, pod vplivom judovstva, se je zmisllila, da je za njo boljše, če ni nobene morale, ki bi jo vezala pri vživanju bogastva. Zavrgli so načela krščanske pravičnosti in ljubezni, vživali ter izkoriščali one, ki so za njo delali. Meščanska družba je zavrgla krščanstvo. In pod vplivom istega židovskega svobodomiselnosti stoji socialna demokracija je prevzela nalogo, da krščansko misel zatre tudi med delavstvom. Z obljubami, kot gore visokimi, so preslepili marsikoga. Ko pa je prišla ura dejanj in dolžnosti, je delavec ostal opeharjen in sam. Spoznanje prihaja v delavske vrste, ki si žele resnice in več ljubezni in pravice.

Danes, ko so po delavskih hrbtih dospeli do moči, ugleda in bogastva, se socialistični voditelji ne menijo več za bedo delavstva. Norčujejo se iz prizadevanja revežev, ki se branijo, da bi jim vlada pri valutni ureditvi pobrala še tisto bomo,

kar imajo. Živil imajo dosti oderuhi in verižniki, delavec jih strda. Bogataši hodijo razkošno oblečeni in obuti, delavec pa s svojimi otroci zmrzuje raztrgan in napol bos. Pa, kaj bi to ponavljali, saj vsakdo to na sebi čuti mnogo boljše, ko bi to mogli popisati.

Spoznanje prihaja med delavske množice. Organizacija naj ne temelji na lepih obljubah programa, marveč najprvo na resnici in ljubezni. To pa je načelo krščanskega socializma.

Delavska zveza je politična organizacija delavstva, ki hoče po načelih krščanskega socializma izvajati delavstvu popolno veljavo, enakopravnost, pridobiti mu pravičnih delavskih postav, preskrbe in svobode.

Politična organizacija delavstva je krvavo potrebna. Da delavstvo danes trpi, je kriva slaba in nepoštena politika. Treba nam je dobre in poštene politike! Od delavstva samega je odvisna bodočnost.

Ustanovljajte zato povsod Delavske zveze! Za pojasnila pišite na tajništvo Delavske zveze, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6 ali na uredništvo »Večernega lista«.

Delavska zveza vabi delavstvo v svoje vrste, vabi vse poštene v boj zoper laž, krivico in izkoriščanje. Vojska Delavske zveze koraka. Vsak, kdor je dobre volje naj se ji pridruži.

V imenu pravice in ljubezni pozdravljeni, tovariši - sobojevniki!

Za delavske solde.

V Belgradu so pretekli teden »reševali valuto«. Samo ne vprašajte, kako. Par ministrov je sedlo k zeleni mizi in sklenilo, da se naša krona zamenja tako, da bodo 4 krone veljale 1 dinar. To bi bilo seveda gospodom kapitalistom, ki imajo dinarje v rokah, zelo po godu. Delavstvo pa bi bilo s tem najhujše udarjeno, ker dinar v Srbiji nima nič večje veljave ko pri nas krona. Kar kupiš pri nas za eno krono, dobiš v Srbiji za en dinar. Po tej zamenjavi bi seveda krona izgubila ¾ svoje vrednosti. Njena kupna moč bi se za ¾ zmanjšala. Medtem pa bi se naše cene približale onim v Srbiji. Tako bi delavec imel n. pr. mesto dosedanjih 1200 kron mesečne plače v bodoče le 300 kron. Mast in moko bi plačevali po istih cenah v dinarjih kakor doslej v kronah.

Vrhu tega bi bili s tem tepeni tisti naši mali ljudje, ki so z varčnim življenjem položili par soldov na stran. Mesto 2000 kron prihranka v hranilnici bi imel le še 500 dinarjev, ki bi seveda imeli isto vrednost ko doslej 500 kron.

Razumljivo, da se je kmetskega in delavskega ljudstva polotilo veliko ogorčenje proti temu načinu »reševanja valute«. Ljudstvo je protestiralo. Demokrati, ki s socialisti vladajo v Belgradu so se nekoliko ustrašili. Začeli so po dr. Žerjavu pošiljati v svet vsak dan nova poročila, kako je s to zadevo. Ta poročila so si nasprotovala tako, da je eno pobijalo drugo. Dr. Žerjav je trdil eno, Belgrad drugo, tisti, ki pa so zasledovali to stvar, so vedeli, da je namen vsega tega, ljudstvu na prefrigan način prikriti, kako ga nameravajo ostrčiti za ¾ njegovih soldov.

Sedaj pravijo, da bomo dobili nove bankovce, na katerih je na eni strani tiskan 1 dinar, na drugi 4 K. To bo le začasno. Končno bo o tem sklepal parlament. Toda ta sklep sam je že važen korak do uresničitve prvega načrta kapitalistov, da se en dinar zamenja za 4 K. Ljudstvo ni pomirjeno. Naši poslanci v Belgradu protestirajo, naše časopise protestira, organizacije protestirajo.

Socialistični vodje pa stoji ob strani in se smejejo, češ, saj nas to nič ne briga. Seveda, oni imajo premoženja dovolj, naročenega v tujih denarjih in papirjih. Oni ne bodo čutili, kako bodo tričetrtine našega denarja lezle v žep kapitalistom. Delavec, kmet in obrtnik pa bodo čutili to na zmanjšani plači in povišanih cenah. To pa socialističnih ministrov ne briga, saj je Korač celo za to, da se 10 kron dā za en dinar.

Kdor je sit in bogat, se ne briga za lačne in revne. Po tem se danes rav-

najo tudi socialistični vodje. Njim in kapitalistom gre le za delavske soldel.

Mi pa bomo skrbeli, da se ljudstvu ne bo zgodila krivica. Delavstvo naj izprevidi, kam ga vodijo socialistični preroki!

Iz delavske zgodovine.

Slepilo za nevedne je socialistična fraza, da je še-le socialna demokracija začela boj za delavske pravice. Za največje trape pa imajo socialisti tiste delavce, ki jim pridigujejo: Kristus je bil prvi socialni demokrat! Pravijo, da so sedaj oni pravi oznanjevalci Kristusovega evangelija. V isti sapi pa razveljavljajo glavni del prve in največje Gospodove zapovedi: Ljubi svojega Boga čez vse. »Naprej« pravi, da se je to preživelo, ker so ljudje postali bolj »omikani in kulturni«. Svet, vojska in povojni čas sta pokazala, koliko je vredna omika in kultura moderne družbe brez Boga, brez krščanske misli in življenja.

S temi socialističnimi frazami se ne bomo pečali. Navedemo pa nekaj dejstev iz tiste dobe, ko je krščanska misel družila ljudi. V ta namen se ne bomo posluževali knjige kaknega krščanskega učenjaka. Socialdemokratski vodja jud Kautsky je l. 1893. v »Vorwärts« pisal o razmerah delavstva v krščanskem srednjem veku tako-le:

V srednjem veku se je od delavca zahtevalo mnogo manj ko danes. Delalci so sicer dolgo, 12 do 14 ur na dan. Toda med tem časom se je večkrat jedlo in z delom niso hiteli. Delo ni bilo enolično. Reči smemo, da je porabil delavec v srednjem veku na dan mnogo manj delavske sile, četudi je dalj delal, ko pa današnji delavec. Delavni čas je znašal res, če odštejemo čas za jed, 10 do 12 ur na dan; toda na teden le 40 do 48 ur, torej toliko, kakor bi sedaj prišlo pri 8 urnem delavniku. Vendar je bila delavska plača višja ko sedaj. To nam sprčuje mnogo postav proti razkošju ter zapiski plač iz 14. in 15. stoletja. Tam beremo, da ima delavec pravico le do dveh (!) mesnih jedi na dan. (Ta prepoved je naperjena proti zapravljivosti. Danes je taka prepoved mesne jedi seveda nepotrebna.) Delavnik se v srednjem veku ni nikdar tako raztegnil, da bi bil delavec opešal. Zato nimamo nobene primere, da bi se bili v istem času delavci v svojih bojih z mojstri kdaj potegovali za krajši delavnik. Število katoliških praznikov je znašalo 150, med temi 90 takih, ko je moralo prenehati vsako delo. Pomočnikom pa ti prazniki niso zadostovali; izvajali so si še svoj »plavi ponedeljek«, ne le za razvedrilo, marveč za to, da so takrat uredili svoje zadeve. Tako so dosegli, da so delali na teden le štiri dni in da so v teh štirih dneh toliko zaslužili, da so sedem dni lahko zložno živeli.

Navedli smo v glavnem besede še živečega uglednega socialdemokratskega voditelja Kautsky-ja, ki se peča z zgodovino delavskega gibanja.

Ko socialna demokracija oznanja svoj boj proti Cerkv, namenoma zamolčuje dejstvo, da je socialni položaj delavstva bil najboljši tedaj, ko je vpliv krščanstva na družbo in na človeška srca bil največji.

Ko je Kristus prinesel na svet odrešilno misel ljubezni in pravice med ljudmi zavoljo Boga — je bila s tem začrtana pot socialnemu delovanju krščanskih ljudi vseh časov.

Tudi mi smo del tiste ogromne armade, ki se po vsem svetu danes vakuje za veljavo krščanskih načel v zasebnem in javnem življenju. Zgodovina in razvoj delavskega gibanja za nas ni predmet spodbude, ampak je to za nas klic na delo, na boj, da se uveljavi krščanska misel v družbi — delavstva v srečo in blagor.

Prijatelji, delajmo!

Delavski tečaj.

Tovariši po skupinah! Vaša organizacija Vas kliče zopet na delo! To delo naj bo posvečeno umski izobrazbi in poglavitni naših sedanjih in bodočih, starejših in mlajših delavskih voditeljev. Po njih naj se sadi tečaj, na katerem se bodo v dvadnevem delu urili, najzrejejo na vse članstvo.

Za razvoj naših skupin in celotne organizacije bo tečaj velike važnosti. Najcenejši dostop do umske izobrazbe nudijo taki tečaji. Sliko, obris in rešitev vprašanj dobiš, ki so ti na srcu. Šolska in akademska izobrazba, koliko lastnih stroškov, prizadevanja in stradanja stane. Ti si s svojo pridnostjo izpolnjuješ jasnost in utemeljenost predmeta po tečaju doma. In

izkušnja te vsak dan pouči, koliko misli, ki si jih dobil, v življenju drže.

Priobčujemo spored tečaja.

Prvi dan. Dopoldne. Kaj je socializem? — Materialistični (svobodomiseln) krščanski socializem (solidarizem). — Razvoj socialnega gibanja (pregled idejnega razvoja). — Popoldne. Naš socialni in gospodarski program. — Naš delavski program. — Delavska higijena. — Razprava z govorniško šolo v obliki shoda.

Drugi dan. Dopoldne. Sedanje stanje soc. razvoja in socialna demokracija. — Krščanska delavska organizacija — njene naloge. — Srčna izobrazba. Socializacija. — Prost razgovor. — Popoldne. Socialno medicinska zakonodaja. — Jug. Strok. Zveza. — Delo v skupinah. Politična delavska organizacija. — Razprava z govorniško šolo v obliki shoda.

Politične novice.

+ Jugoslovanski klub proti oškodovanju našega ljudstva pri valut. V imenu Jugoslovanskega kluba je dr. Korošec poslal finančnemu ministru dr. Veljkoviču naslednje pismo: Ministrski svet je s sklepom od 14. t. m. 1920 odredil, da se izmenjajo 4 krone za 1 dinar. Ta izmenjava pomeni za posetnike kron veliko narodnogospodarsko oškodovanje. Ker sklep še ni izveden in je še mogoča izprememba, Vas prosim v imenu Jugoslovanskega kluba in po njem zastopane V. L. S. ter Hrvatske pučke stranke, da ustavite izvrševanje omenjenega sklepa in da predložite končno veljavno izmenjavo obeh dosedaj obstoječih valut v rešitev narodnemu predstavništvu.

+ Belgrad je sit dr. Žerjavovih političnih skokov. Belgrajska poročila trde, da so se tam začela pogajanja glede delžne vlade za Slovenijo. Slovenski socialisti zahtevajo, naj se dr. Žerjav odstavi od predsedstva pokrajinske vlade za Slovenijo. Ako se to ne zgodi, bo minister Kristan izstopil iz sedanja vlade, v kateri bi ostala le Koraš in Bugšeg kot zastopnika celokupne jugoslovanske socialne demokracije. Socialistom bi bilo všeč, ako bi dr. Žerjava zamenjal dr. Ravnihar, ki je 19. t. m. došel v Belgrad. Govori se, da je minister Pribečević pripravljen ugoditi želji socialistov, ker se ne strinja z nesolidnimi političnimi metodami dr. Žerjava. Minister dr. Kramer se trudi z vsemi silami, da ostane dr. Žerjav na svojem mestu. Sodi se, da bodo socialisti vseeno še nadalje služili demokratom, tudi ako ostaneta Kristan in dr. Žerjav še vnaprej na dosedanjih mestih.

+ Zapišite si za klobuki V Sarajevu je začel izhajati časopis za politiko pod naslovom »Sava«. V svoji prvi številki prinaša izvešček dr. Koroščevega govora, ki ga je govoril na zboru kmetov v Unionu. Na koncu pa pravi: »Človeku, ki ni strankar, se resnično zdi nekoliko smešno, ko mora v demokratskem časopisu citati, da dr. Korošec, apostol Jugoslavije, ruje zoper lastno deo. Vladajoča stranka je sploh iznašla zelo uspešno sredstvo, da zamori vsako neljubo kritiko. Kdor si drzne le malec zamrmrati, ga žigosajo enostavno za sovražnika, česar seveda nihče rad ne prevzame nase. In zato marsikdo rajši molči pri marsičem. Pri tem pa seveda izgubi veselje do sodelovanja. Odtod izvira tudi vedno rastoča brezbriznost v državnem življenju, nad katero je slišati toliko pritožb.« — Naj bi si te besede moža, ki ni naš somišljenik, zapisali za klobuk gospodje, ki v Sloveniji s političnimi persekucijami in zaplembami store vse, da v ljudskih množicah pospešijo brezbriznost za državne zadeve.

enkrat posrečilo, da združimo vse, kar nemško govori in misli v eni Nemški državi.

+ »Vorwärts« proti protikrščanski gonji. Na Nemškem so začeli nemško-nacionalni elementi strastno gonjo proti Centrumu in proti vsemu, kar je katoliškega. Socialnodemokratični »Vorwärts« to gonjo ostro obsoja in pravi, da po obelodanjenju aktov o predzgodovini vojne ne more biti nobenega dvoma, kdo je tu krivec. Vprašati se treba, kaj je pri nemških nacionalcih večje: prostastvo ali neumnost. Nemško ljudstvo bo protikrščanski gonjo odločno odklonilo. — Kaj poret k temu jugoslovanski socialisti, ki smatrajo za svojo edino nalogo boj proti katoličanstvu?

+ Volitve na Ogrskem. 25. t. m. se vrše na Ogrskem volitve v parlament na podlagi splošne, tajne in direktne volilne pravice. Za 161 mandatov se potezajo čisto nove stranke, vendar se more s precejšnjo gotovostjo pričakovati, da bosta dobili večino obe krščanski stranki: krščansko-socialna stranka pod vodstvom ministrskega predsednika Huszarja in stranka malih kmetov, ki jo vodi minister Friedrich. Ti dve stranki sta v 30 volilnih okrajih sklenili volilni dogovor. Vendar stoji krščansko-socialna stranka mnogo trdnjeje, ker je njen voditelj Huszar prežet s pristnim krščanskim mišljenjem ter je trezen politik, dočim je bil Friedrich do poloma prostozidar ter je šele začasa komunistične strahovlade spoznal vrednost krščanstva za družbeni red. Vendar mu ni toliko notranja potreba kakor kot politično sredstvo. Proti taki zlorabi krščanstva je Huszar nedavno odkrito nastopil in rekel, da se sme krščanska politika posluževati le krščanskih sredstev — torej ne mržnje, sovraštva in nasilja proti notranjim in zunanjim nasprotnikom. In dočim je Friedrich v naprej strastno agitiral proti podpisu mirovne pogodbe, je pa Huszar naprejnepovedal, da bo mirovna pogodba prinesla Ogrski narodno žalost, kakor bi v vsaki hiši ložal mrlič, a ljudstvo raj se zateče v cerkev, da dobi moč, da prenese ta udarec usode. To bi bili torej glavni stranki na Ogrskem, v katerih se zhtira danes večina madjarskega ljudstva. Razen tega bosta nastopili ob volitvah središčna stranka s trgoviniskim ministrom Heinrichom na čelu, v kateri se zbirajo pristaši bivše Delovne stranke in Narodno-demokratična stranka, ki odklanja antisemitizem in se zelo nagiba na levo in k judom. Socialno-demokratična stranka, ki je vsled svojih zvez s komunisti do kosti kompromitirana, je izjavila, da se teh volitev ne vdeleži, češ, da ne bodo svobodne. V resnici se pa boji »šteti glave svojih dragih«, ker bi se pred celim svetom pokazalo, da jo je delavstvo pustilo na cedilu. V Budimpešti se za 22 mandatov poteka 117 kandidatov, med njimi Sztrenyi, ki kakor Huszar opominja ljudstvo k miru in zmernosti, naglašujoč, da bo tudi okrnjena Ogrska pridelala 8 milijonov meterskih stotov več žita nego ga bo potrebovala. Kot samostojen kandidat nastopa grof Apponyi.

+ Posojilo Amerike Avstriji. V seji narodne skupščine 21. t. m. je državni tajnik za finance dr. Reich izjavil, da »u je danes popoldne naznanil zastopnik trgovinškega urada Zedinjenih držav, da je prejel oficijelne brzojavke, po katerih je zakladni tajnik Zedinjenih držav predložil kongresu predlog, naj »Avstriji dovoli posojilo 70 milijonov dolarjev.

+ Slovo Clemenceau-ja od mirovne posvete. V seji vrhovnega sveta dne 21. t. m. je Lloyd George v imenu načelnikov zaveznih in pridruženih držav izrekel Clemenceau-ju zahvalo za njegovo uspešno delovanje kot predsednik vrhovnega sveta in obžaloval, da se umakne. Wallace, Matsui in Nitti so govorili v istem smislu. Millerand se je zahvalil v imenu Clemenceau-ja za laskave besede, nakar je Clemenceau sam povzel besede, se zahvalil svojim tovarišem in izrazil upanje, da bo med zavezniki še nadalje vladalo isto pristrčno soglasje, ki se je pokazalo tekom razprav vrhovnega sveta.

+ Aretiran komunist. »Lokalanzeiger« javlja iz Bremena, da je bil ondi aretiran vodja berlinskih komunistov dr. Lewin.

+ Stavka v Italiji. V Italiji je izbruhnila nova stavka. Stavkali so poštni uslužbeni, ki so se jim pridružili še železničarji. Dne 20. t. m. so proglasili stavko tudi železničarji v zasedenem ozemlju.

Dnevne novice.

— Šišensko prosvetno društvo ima v nedeljo, dne 25. t. m. ob 4. uri svoj občni zbor. Pridite vsi, ki se zavedate, da je treba dati mladini pametno in pošteno zabavo. Naša mladeniška organizacija se prav krepko giblje. Moramo se tem bolj oprijeti društvenega življenja, da oni, ki

so krščanskega svetovnega naziranja, pridejo v naše vrste. Če se drugi organizirajo, tudi mi na delo! Dolžnost vseh članov je, da se udeležijo občenega zbora in pripeljejo še znanke, ki isto čutijo, da bo odbor res tak, kot bi bil potreben. Prosim gotove udeležbe. Predsednik.

— Drugi dijaški transport v Prago. Vsi dijak, ki se mislijo peljati s tem transportom, naj bodo do 26. t. m. tu je v ponedeljek, zjutraj v Ljubljani. Oidemo popoldne ob 2. uri 15 minut z osebnim vlakom, ako ne dobimo češkega transporta, ki gre iz Trsta v Prago, katerega prihod pa še ni natančno znan. Dijaki iz Stajerske lahko vstopijo v Mariboru ali Celju. Vsi naj se najpozneje do 11. ure dopoldne v ponedeljek zglase pri meni, da dobe natančne podatke. Odpeljemo se sigurno. Vsak naj vzame 2 do 3 sveče s seboj za razsvetljavo. — Lojze Majc, stud. ing. Škofja ulica 1/L, Ljubljana.

— Žiri. Ženski odsek S. K. J. D. vabi k svoji prireditvi, ki se vrši v nedeljo dne 25. januarja ob 7. uri zvečer v Društvenem domu na Dobračevi. Dožnost je, da se te prireditve v polnem številu udeležijo naš kat. misleče ženstvo in vsi prijatelji kat. načel.

— Vojni ujetnik iz Rusije nam piše: Kaj je s pristojbinami vračajočih se vojnih ujetnikov iz Rusije? Ista se je ukinila aprila meseca vsem vojakom, a gospodom častnikom se izplačuje še danes. Ko sem se jaz vrnil pred tremi meseci v domovino, sem se javil na komando mesta Ljubljane, da mi izplačajo pristojbino. Na moje začudenje pa slišim iz ust g. narednika, da se nam vojakom ista ne izplačuje več na odredbo iz Belgrada. Oididem ter sem se namenil napisati prošnjo na poverjenišvo za socialno skrbstvo. Dotična prošnja je šla na vojaško intendantco že sredi meseca novembra l. l.; odtam — kakor mi je rečeno — je bila poslana na deželno vladu, da se reši, a do danes ni sluha ne doha o njej. Kaj je s to prošnjo, prosim posojala. Ker sem oženjen ter oče dveh otrok od 6 in 12 let, prosim z ozirom na sedanjí draginski čas, da se čim preje reši dotična prošnja.

— Tržič. Po dvajset vinarjev so prodajali socialisti konfiscirane letake po tovarnah. Ves program socialistične stranke ni danes več vreden kot dvajset vinarjev, zato so le malo prodali teh papirnatih flik.

— O industriji se menijo. »Pravda« javlja: Na podlagi referata ministra za rude in šume Kristana glede organizacije naše industrije, je ministrski svet izvolil ožji ministrski odsek, ki bo delal na to, da se ta program kar najpreje izvrši.

— 27. januar v Mariboru. V Gradcu se pripravljajo na obletnico »kravega dne v Mariboru« — 27. januarja 1919.

— Prisilno delo za kaznenec. Neki nemško-avstrijski list predlaga, naj se za delo v rudnikih porabi zločinci, katerih so vse ječe v Avstriji do vrha polne. Morda bi tako trdo prisilno delo mnoge bolj odbijalo od zločinov nego zgolj množična ječa.

— Tatica kokoši. Dne 19. t. m. je bila v Ljubljani aretirana že 7krat predkaznovana Olipč Marija iz Velesovega, ki je v noči od 18. na 19. januarja t. l. v Kranju na kolodvorskem vrtu ukradla iz kurnika tamkajšnjemu prožnemu nadziratelju 7 kokoši in enega domačega zajca. Vse to je podarila ter pobasala v dva nahrbtnika, se vsedla v Kranju na jutranji vlak in hajla proti Ljubljani. Med vožnjo je ukradla gosposidni Flori Ahačič, uradnici Jadranske banke, denarnico s približno 192 K, nato pa izstopila iz vlaka. Dve kokoši in zajca je prodala že po cesti v Spod. Šiški, pa je imela smolo. Gdč. Ahačič jo je spoznala in mož postave ji je preskrbil celico, primerno za pokoro njenih grehov.

— Konec šolskega leta na srbskih gimnazijah. Gimnazije v Srbiji so 15. t. m. zaključile šolsko leto ter ostanejo zaprte do 2. februarja t. l.

— Stari kaznjenev in navaren tat je Janez Leskovec iz Zaplane. Velikokrat je bil že zaradi tatvine kaznovan. V Celovcu so mu dali leta 1903 3 dni, l. 1905 v Trstu 7 mesecev, v Ljubljani l. 1906 6 mesecev, l. 1908 v Ljubljani 13 mesecev, l. 1909 v Ljubljani 8 mesecev, v Cirknici l. 1910 3 mesece, l. 1910 v Ljubljani 2 leti in pol in leta 1913 v Ljubljani zopet 3 leta, ker je kradel. Dne 27. decembra l. l. je ukradel na Zabreznici pri Škofji Loki 6 pil, sekuro, sveder, francoza in druge reči je kradel. Priznava, kar je storil. Prvomestnik senata g. nadsvetnik Vederjak: »Zdravi ste, močni, zakaj krade-te? Delajte!« — »Saj oglje kuham, malo opit sem bil.« — »Zakaj ste vzeli »francoza«, ali zato, da bi si navili jezik z njim?« — Obsojen je bil zdaj na 8 mesecev težke ječe. Prvomestnik obsojencu: »Slišite, kdaj boste nehati krasti, ali se nič ne sramujete; tako močan človek ste, da Vas mora vsak zavidati!« — »Saj se »ahtam.«

Ljubljanske novice.

1. Čajni in zabavni večer v Ljudskem domu. Danes, 22. t. m. ob pol osmi uri zvečer se bo v Ljudskem domu vršil delavski čajni večer, ki ga priredijo ljubljanske skupine JSZ. Vspored je naslednji šaljivi prizori: »Raztresenci« in razni kupletji, šaljiva pošta, srečolov ter prosta zabava. Vstopnice se dolo v pisarni Jugosl. strok. zveze, Jugosl. tiskarna, II. nadstr. Vstopnina za osebo 2 K. Začetek je točno ob pol 8. uri zvečer. Večer se otvori s šaljivim prizorom »Raztresenci«. Blagajna se odpre ob pol 7. uri zvečer. — Pridite vsi prijatelji kršč. delavske organizacije! Vstopnice za predstavo »Charleyeva tetka«, ki jo uprizore Sentiakovski Orli v nedeljo 25. januarja ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu, se dolo v trgovini g. Češnovar, Stari trg 16, v nedeljo 25. januarja pa v Sentiakovskem prosvetnem društvu, Sv. Florijana ulica št. 15/L.

2. Begunci in izseljenci! Odbor za okrajno organizacijo »Narodnega sveta za neodrešeno jugoslovansko ozemlje« za mesto Ljubljano in okolico poziva begunce in izseljence, katerim leži na tem, da se ustanovi dobra organizacija in da se begunsko vprašanje kmalu in prav reši, ter hočejo pri tem sodelovati, da se za naslednjo udeležbo sestanka v soboto 24. t. m. ki se vrši ob pol osmih zvečer v restavraciji »Zlatorog« (Gospodstvska ulica) s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o organizaciji in nje potrebi. 2. Izvolitev zaupnikov. 3. Izpopolnitev okrajnega odbora za Ljubljano in okolico. — Odbor.

3. O splošni prometni banki smo prejeli: Sramota za židovsko podjetje da nima toliko smisla in denarja, da bi svoje delavce sedanjim draginjam primerno plačevali. Vsakdo razume, da s 300 do 500 K mesečno ni mogoče izhajati. To ne zadostuje niti za eno osebo, kaj šele za družino. Vsak gospodar skrbi, kolikor mu je mogoče, da njegovi uslužbenci, oziroma delavci niso v preveliki bedi. Ali tej banki je to vseeno. Draginja je vsak dan večja. plača pa vedno enaka. Vsak delavec je boljše plačan kakor uslužbenec tega židovskega podjetja. Ni čudno, da gredo uslužbenci iz tega podjetja v druge zavode. Saj niso tako nespametni, da bi delali na pol zastoni. Gospodje pri centrali na Dunaju menijo, da gre vsem tako dobro, kakor njim. Zato se ne brigajo za nje. Drugič kaj več o tem!

4. Ukradeni zobotehnični orodje. Alojzij Hribar iz Zgornjega Loga je 6. decembra l. l. na postaji Sava ukradel nahrbtnik gospodu zobotekniku Valterju Stuciju, kateri se je peljal v Zagorje. V nahrbtniku je bilo različno zobotehnično orodje; cigare, cigarete, tobak, 4 škatle peciva in 20 »kifelnov« je Hribar porabil. Prvomestnik ljubljanske deželne sodnice nadsvetnik g. Vederjak: »Zakaj niste pustili v vašem nahrbtniku, ki ni bil Vaš?« — »Bi ga bil pa kdo drugi vzeti?« — »No, to je pa res krščanska ljubezen do bližnjega!« Sodišče je prisodilo Hribarju 6 tednov težke ječe.

5. Prijeti nasilni tihotapec. Vrhničan Petek Buh je zadnje čase tihotapec po poklicu. Redno iztihotaplja tobak in prihaja v Ljubljano po njega vsak četrti dan. To sredo ga je ustavil detektiv kolodvorske policijske ekspoziture in mu zaplenil tobak. Detektivu se je skušal Buh izviti in pobegniti, misleč, da je na demarkacijski črti, toda ta namera se mu ni posrečila; prijeli so ga in aretirali. Zagovarjati se bo moral pred deželnim sodiščem, ker se je pregrešil proti § 104. srbskega kriminalnega zakona.

6. Za spomin na vojake mi je šlo. Pravi 19letni Ivan Poljanec iz Bohinjske Bele, ki je vzel meseca avgusta l. l. iz Švegljeve vile na Rečici vseučilišniku Alojziju Šveglju, ki študira na Dunaju, gramofon in 27 plošč. Prvomestnik Vederjak Poljancu: »Zakaj si vzel?« — »Mislim sem, da je vojaška blago?« — »Ali ne veš, da tudi vojaške blage ne smeš ukrasti?« — »Saj je bil gramofon zanič.« — »Če je bil zanič, bi bil pustil. Kako si pobasal, da te ni nihče videl?« — »Zvečer sem vzel.« — »Zakaj nisi o tem očetu ničesar povedal?« — »Ker sem se bal, da bi me ne klopotali in da bi mi ga otroci ne pokvarili.« — »Zakaj si ga pa vzel, ali zato, da bi hodil od hiše do hiše in muzical z njim?« — »Za spomin na vojake mi je šlo, saj je bil res zanič.« — Sodišče je fantu prisodilo 7 dni navadnega zapora.

Krščanske delavke, na shod!

V nedeljo, dne 25. t. m. ob pol 5. uri popoldne se vrši v veliki dvorani Unionskega shoda krščanskega ženstva.

Delavke, služkinje! Pokažite svojo zavednost, pokažite, da ste pripravljene braniti svoje pravice! Udeležite se svojega prvega velikega nastopa v čim večjem številu. Sedanjí čas kliče vse v

boj; tudi krščansko ženstvo hoče sodelovati pri gradbi naše nove države in se bo krepko uprlo vsem, ki mu hočejo vzeti to pravico.

Povejmo vsemu svetu: Hočemo splošno in enako volilno pravico tudi za ženske! S trpljenjem, ki smo ga prestale v tej vojni, s delom za Jugoslavijo smo si jo zaslužile. Na shodu nastopi več govornic. Krščansko ženstvo! Tvoja dolžnost je, da trumoma prideš na zborovanje in poveš: Dajte nam našo pravico!

Bivši socialist socialistom.

PISMO BIVŠEGA SOCIALISTA SOCIAL. DEMOKRATSKIM SODRUGOM.

Objavljamo dopis, ki ga nam je poslal iz Mežice na Koroškem eden naših novih članov, ki je bil doslej zagrižen socialistni demokrat in je sedaj prišel do spoznanja, da pri soc. demokraciji ni rešitve iz današnjega položaja. Pismo se glasi:

Dragi sodrugi!

Rad bi Vam omenil, na kak način sem prišel do zaključka, da odstopim od Vaše organizacije. Prvič, ker imamo tako dobre prijatelje v naših sodrugih ministrih na vladi. Zmiraj so kričali po shodih: »Doli z vojnimi dobičkarji!« »Naložimo jim davke«. Sedaj pa so nam najprvo ustvarili zakon, po katerem bo morala še vsaka punca, ki hodi na delo, plačevati dohodninski davke. Ti naši ljubljenci nam še povedali niso, kaj nameravajo. Vsako stvar poprej omenijo po časopisih, o tem pa ni bilo ne duha ne sluha, ker so mislili, ti prijatelji delavstva: sedaj ob Novem letu dobe 500 krona, na drugo bodo pa itak pozabili, in tako bodo še ostali prijatelji. Pa tudi naši socialnodemokratski agenti niso nič boljši. Gotovo so kaj vedeli, pa nam niso nič omenili. Če so pa vedeli, pa niso povedali. In to je dovolj žalostno, ker vsako drugo stvar tako natančno obdelujejo, n. pr. ceršolo, vero. O vseh teh stvareh pišejo že pol leta poprej po časopisih.

Hočejo pravico do šol in občin, ti sto pa ne povedo ljudstvu, zakaj bijejo boj za svobodno šolo itd. Sodrugi, Vam bom pa jaz povedal. Te brezverske šole hočejo radi tega, ker vidijo, dokler so ljudje verni, da ne morejo nič opraviti in zato hočejo zasejati med družine, kjer vlada mir, — prepri. Potegujejo se za dijake, ki bodo obiskovali tiste brezverske šole, ko jim ne bo treba vere pripoznavati. Jaz pa pravim: Ako ne veruje, naj tudi ne študira, naj vzame kramp in gre delat! Spomnite se, starši, da je tako dovolj težav z otroci, kakšni pa bodo, ako ne bo vere ne vesti.

Spomnimo se prejšnjih časov! Sami uradniki so mi pravili, iz česa je človek nastal, namreč iz črva, in črv iz sadu. Lepa vera, kaj ne? Ko so pa dobili moč, so nas vpregli v jarem, češ, »sedaj pa hi — ali pa umri živina, mi bomo pa milijone tlačili v žep«. Če ni vere, ni vesti in ne usmiljenja. Za kapitaliste se brigajo, ne za vero, cerkev, šolo in kloštre, ker na tej podlagi se delavec in kmet ne bosta združila. Ali nas ne bo sram?

Delavec naj bi delavca preganjal, pa vse zavoljo vere! Prijatelji, ali vas kdo sili, da kaj daste cerkvi, če nočem dati, sem tiho, pa je mir.

Po shodih kričijo: Izpraznite samostane, poženite nune ven, potem bo dovolj stanovanj. Res bi bilo, ampak le na tak način, če jih pomorite. Kaj pa bolniki, katerim strežijo, saj niso brez dela. Sam sem že bil pod takšno postrežbo in rečem, da je bila boljše kot vsaka druga. Neka mati mi je pravila, ki ji je hči pisala z Ogrskega, kako so mučili nune. Čehale so jim v usta mlačili in še hujše delali z njimi. Kaj imajo sedaj? Propadli so! Sedaj jih pa drugi morijo. In zopet kričijo na pomoč. To so sadovi tiste revolucije, ki so se soc. demokrati tako hvalili z njo. Tako je nam sodrug Tokan enkrat tukaj v Mežici sladko govoril o francoski revoluciji. Izjavil se je: Oni so nam zgled dali in za nas kri prelili. Jaz pa pravim: Oni so za se kri prelivali, ravno tako na Ogrskem.

Kaj tedaj storimo? Ne pobijajmo se med seboj! Strmimo se vsi skupaj v krščansko socialno organizacijo »Zvezo rudarjev« J. S. Z. in gremo na krščanski podlagi proti cilju, ki ga je nam zaznamoval dr. Krek. Gremo v boj zoper reakcionarni in grofovski kapital.

Zahtevamo: »Delavske svete«, kakor je že poslanec Gostinčar zahteval. Vsega tega se sociji ne dotaknejo. Agrarna reforma spi, vojni dobičkarji se veselijo. Vse te ljudi socialisti z ro-

kavicami drže, nas pa šuntajo, da se med seboj sovražimo. Ta čas, ko se pa mi preganjamo, pustimo valuto stati na miru, da si lahko milijonarji in bogataši izmenjajo svoje denarje v franke in dolarje. Nazadnje pa bo valuta tepla samo delavca-trpina. Zdaj pa vzamem slovo in za menoj jih bo še več prišlo.

Vero in mir družinam želim, dokler bo med vami veren spomin!

Rudar, prej zagrižen socij.

To piše delavec (le slovnično smo nekoliko popravili pismo. Ur.), ki je po lastnem spoznanju zapustil stranko in organizacijo, katera mu je potegnila mreno popolnoma preko oči malo pred obratom l. 1918, ko so si upali socialisti zopet govoriti o delu v blagor ljudstvu, kar pa je bilo ravno narobe. Res je šla njih organizacija nekoliko kvišku, ampak protokcija je igrala precejšnjo vlogo. Delo, z velikim hrupom započeto, postane kmalu tudi velika razvalina. Te meseca, ko so socialistični voditelji skupno z zastopniki kapitalistov v vladi, so njih dejanja začela odpirati oči tistim, ki so bili zaslepljeni. Tovariši rudarji in drugi delavci, krepko naprejši Vztrajnost, odločnost in dobra volja, pa bodemo enkrat zadovoljni in veseli gledali v preteklost in bodočnost.

Nič se bati. Stari pregovor pravi: Za dežjem seince pride. Tako bo tudi tukaj. Pripravljeni moramo biti na vse, tudi na trpljenje, bomo pa potem bolj veseli, ko bomo videli, da naš trud ni bil zastoni. Uspešno bilo!

Med koroškimi socialisti.

Bistrica v Rožu.

Kmalu bo pet mesecev, odkar so vrgli socialisti, nemškutarji, našega delavca Simona Ibovnik iz tovarne, ker se jim ni hotel ukloniti. Ne hotel namreč plačati prispevkov v socialistično organizacijo. To je bil vzrok, da so mu ljudje, ki so še nedavno sedeli v vrstah agitatorjev in zaupnikov Schulveraira in Südmarke, prepovedali vstop v tovarno. Opozarjali smo že tedaj, da pri tej zadevi ni šlo za organizacijo samo, ampak prvo in glavno je bilo, ker je imenovani Ibovnik eden izmed onih odločnih, narodno-zavednih mož, ki se tudi v najhujših bojih niso uklonili navalom našega nemškutarstva. To je bil vzrok, da so se bivši Schulverajnovci maščevali nad svojim starim političnim nasprotnikom.

Opozarjali smo politične oblasti, ter jih rotili, naj ščitijo moža, ki je v boju za naš narodni obstanek osivel. Naša Jugosl. Strok. Zveza, katere član je bil imenovan, je storila vse, da mu pribori zadoščenja. Uspeh vsega tega je bil odgovor, da se z ozirom na plebiscit ne more nastopiti proti večini delavstva s silo. Torej jasno, da poedincev oziroma manjšine niso hoteli ščititi. Mož, ki se je vse svoje življenje boril v slovenskih vrstah proti imperializmu nemštva, ter željno čakal svobode, stoji danes razočaran, mesto plačila, mora trpeti danes za svoje narodno delo.

Vsi koraki in protesti so bili zaman, zaman so bili opomini, da s tem oblast podžiga naše nemškutarske socialiste k še hujšemu odporu. In danes, po preteku petih mesecev vidimo uspehe. Jasno povedano, da so z božanjem posadili nemškutarske socialiste na konja in danes, ko smo mislili, da svoboda, ki jo uživajo drugi, velja tudi za nas, doživljamo, da se naš slovenski delavec v našem slov. Rožu, ne upa jasno pokazati svojega mišljenja. Socialistični nemškutarski teror mu grozi, da ga vrže iz tovarne, če javno prizna, da je Slovenec. To se vsak dan godi na Bistrici in enako tudi v Borovljah. Našim delavcem groze, da jih bodo, kakor hitro pridejo tako teško zaželeni Nemci, pometali iz tovarn. Naše organizacije smo vzdrževali v najtežjih dneh, v dneh, ko so grozili našim ljudem z visalicami. Tedaj so bili socialisti pod zaščito pol. oblasti. V času, ko se govori o svobodi, nam isti socialisti slabše s terorizmom organizacije, glavne voditelje so pometali iz tovarn, druge pa so ustrahovali s pestjo in drugimi nasilnimi sredstvi. In sedaj, po dolgih petih mesecih mnogi pričenjajo uvidevati. Dejstva teh nemškutarskih lažisocialistov so privedla mnoge do spoznanja in sedaj uvidevajo krivice, ki so se nam že, in se nam še gode. Pred par dnevi so imeli sodrugi iz Bistrice sestanek, kjer je šlo za baje zelo važne stvari. Na tem sestanku pa se je drznila neka Ada Kristan očitati sodrugom iz Bistrice, da so nekoliko preveč nemškutarji, ter jim je baje tudi svetovala, da morajo spoštovati svoj materni jezik. To pa je naše sodruge strašansko razburilo, zlasti ko je temu pritrtilo tudi par tovarišev sodrugov. Uspeh vsega tega je bil, da so s baje sodrugi nemškutarji zakleli, da Ada ne sme več v njih sredo. Enako mislijo narediti tudi z omenjenima dvema tovarišema. Taki so postali naši

nemškutarski lažisocialisti. Opozarjali smo že od početka, da se ljudje, ki so se nedavno tega še sami imenovali zidarje nemškega mostu do Adrije, niso in ne bodo izpreobrili. Nadelo so si samo masko takozvane internacionale, da pod to krinko dalje brez skrbi rovarijo. Opozarjamo na nje še enkrat ter zverujemo se pribijamo, da gre tukaj samo za malo peščico ljudi, ne pa za večino delavstva, ki je narodnomsleče, a se da terorizirati raznim šavnim, kom, Jerolice, Hofmanom in dr., kateri že davno spadajo tja, kamor je bilo svoj čas izgnanih že več njihovih bratcev. O vsem tem bomo še govorili.

Delavska zveza.

V šmartnem pri Litiji bo v nedeljo 25. t. m. shod Delavske zveze — v veliki dvorani Društvenega doma. — Vabljeni ste delavci in delavke brez razlike strok in tudi brezposelni. Obravnavali bomo važne delavske zadeve.

Kropa. Delavska zveza priredi v nedeljo dne 25. januarja t. l. v šoli političen shod. Dnevni red: Naš političen položaj in draginja. Somišljeniki, udeležite se shoda polnoštevilno! — Odbor.

Žiri. Tudi v naši občini se vse stranke in razni nadstrankarji živahno pripravljajo na bodoče volitve. Tudi naše delavstvo ne drži križem rok; tudi delavec ter obrtnik in kajzar hoče imeti svojo besedo v občinski hiši. Mi si ne damo od nikogar diktirati kandidatov, ampak si hočemo sami izbrati moža, ki bodo vodili naše gospodarstvo v naši občini. Treba je, da tudi mali ljudje pridejo do veljave, ki gre našemu številu in pomenu. Zato vabimo vse, ki ste res samostojni v svojem mišljenju, da pridete vsi, delavci, obrtniki, mali posestniki, vsi, ki po svojem mišljenju pripadate v krščanske vrste v nedeljo 1. februarja na sestanek, ki bo ob 4. uri v Društvenem domu na Dobračevi. Mi ne maramo nobenega prezirati, marveč hočemo, da uveljavimo le svoje pravo, kate-rega si ne damo od nikogar vzeti. Težke izkušnje, ki jih imamo, nas kličejo na plan. Ne gre, da bi razni mogotci nam določevali in rezali kruh, marveč hočemo kot enakopravni sami sodelovati v zadevah, ki se tičejo naše usode. Vabite se, možje in fantje in naše ženstvo, da se sestanka zanesljivo udeležite. Pozneje bo vse jadicovanje brezpomembno. Sedaj je čas, da povemo in uveljavimo svoje pravo. Pred nami so važne gospodarske zadeve, ki se bodo reševale. Če v sled lastne malomarnosti ne bomo dovolj oprezní, bomo to obžalovali prepozno. Nasvidenje 1. svečana v društvenem domu na Dobračevi!

Jugoslovanska Strokovna Zveza.

Tržič. Skupina J. S. Z. ima svoj redni občni zbor, 25. januarja 1920 ob pol 4. uri popoldne s sledečim vzporedom: 1. Poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. Poročilo pregledovalcev računov; 5. slučajnosti; 6. volitev odbora. K obilni udeležbi občnega zbora vljudo vabi odbor.

Tržič. V Domu je predaval pred par tedni g. svetnik Potokar o socialni demokraciji kot sovražnici vere. — Zadnji ponedeljek je predaval g. kaplan Žužek o Sokolstvu. Predavanje je bilo obkrajno dobro obiskano. Prihodnji ponedeljek je zopet ob 8. uri zvečer predavanje. Delavci in delavke, prihajajte k tem poučnim predavanjem! — Društvo sv. Jožefa je imelo občni zbor 17. t. m. Večina članov in članic je delavskega stanu. Delovanje je bilo minulo leto jako živahno. Bilo je 16 predavanj in 17 predstav. Denarnega prometa je bilo nad 14 000 K. Društvo ima več (sloč kros) »reden inventar«. Tudi ženski odsek ter orlovski in orliški so se lepo razvijali. Naša stvar dobro napreduje.

Šmartno pri Velenju. V nedeljo dne 18. t. m. popoldne ob 3. uri se je vršil shod v društvenem domu. Zastopani so bili vsi stanoví, delavci, kmetje in člani orlovskega odseka, ki šteje 26 članov. Vse organizacije so dobro razvite. Na shodu sta poročala tovariša Cvikelj in Zajc.

Prevalje. Skupina J. S. Z. v Prevaljah priredi v nedeljo dne 8. februarja po prvi sv. maši, pri Šteklnu svoj redni letni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika; 2. poročilo blagajnika, 3. poročilo pregledovalcev računov; 4. volitev odbora in zaupnikov; 5. pobiranje članarine in slučajnosti. Vsi člani se vabijo, da se točno in gotovo udeležijo občnega zbora. — Odbor.

Pragersko. V nedeljo 25. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši v šoli shod Jugoslovanske strokovne zveze. Vsi, ki se zanimajo za krščansko delavsko organizacijo, so vabljeni, da se tega važnega shoda udeležijo.

Širite »Večerni list«!

Železničar.

V album socialno-demokratski železničarski organizaciji. Z južnega kolodvora: Pred kakimi 14 dnevi je prišlo nekaj novincev k železničarjem. Kot novinci seveda niso bili informirani o razmerah na železnici in med železničarji. Na južnem kolodvoru se nahaja neki soc. dem. železničar Rolch po imenu. Ta preži na novince kot pajek na muho! Tako je prišel tudi k zgoraj omenjenim novincem in jih začel siliti, rekoč: »Plačajte takoj po 20 K. So drugi tudi plačali.« Seveda novinci pa niso vedeli, kaj bi napravili ter so plačali. Zakaj in kam, v kake namene, seveda nobeden ni znal. Tako torej, cenjeni sodrug, postopate z novinci, ki še takorekoč nič niso zaslužili. Res, 20 kron ni veliko pri sedajni valuti, ampak za delavca, ki eno krono desetkrat obrne, predno jo odda, posebno pa še ob vstopu v službo, to ni malenkost. Opozarjamo g. Rolcha, da se prihodnjič bolj jasno izraža pri beračenju. Delavci-železničarji si bodo pa tudi zapomnili, kdaj so plačali 20 kron, ne da bi vedeli, zakaj.

Rudar.

Črna: Skupina J. S. Z. ima dne 1. februarja po drugi maši občni zbor v društvenem prostoru. Člani se vabijo, da se istega polnoštevilno udeležijo.

Škale pri Velenju. V nedeljo 18. t. m. ob 12. uri se je vršil pri nas shod jugoslovanske Strokovne Zveze. Poročala sta tov. Cvikelj in Vekoslav Zaic. Ljudstvo hrepeni po predavanjih in shodih. Skupina J. S. Z. dobro deluje.

Predilniško delavstvo.

Predilnica v Trzinu. Delavka iz Trzina nam piše: Oprostite, g. urednik, da se tudi jaz oglasim v našem delavskem časopisu, katerega vsi prav radi prebiramo. Zadnji shod, katerega so sklicali rdečkarji, mi je potisnil pero v roke. Med drugimi govorniki, ki so nas slepili na to, je bil tudi Kryštufek, ali kakor mu navadno pravimo »štikprairane«. Ta človek silno veliko govori, tako je tudi zadnjič zabavljaj čez našega g. župnika. Rekel je med drugimi neresnicami, da ni nič za delavca. Ta trditve, da res debela laž. Ves čas vojne nam je g. župnik delal prošnje, mnogim dobil podpore, vsak čas je bila njegova pisarna vsem odprta. Koliko potrdil je napravil nam delavkam iz predilnice, da smo dobile brezposelno podporo. Naš otrokom je preskrbel za časa najhujšega pomanjkanja hrano v šolski kuhinji. Kaj bi bilo z mnogimi, ako ne bi bilo vojne kuhinje, do katere je pripomogel gosp. župnik. Semkaj je z menoj vred prihajal tudi zabavljaj Kryštufek in vsako opoldne dobil za malo vinarjev gorko kosilo. Brez vojne kuhinje bi bil marsikdo izmed nas delavcev lačen. Ali je Kryštufek tako pozabljen. Blizu dvajset let že delam v predilnici, imela sem že mnogo mojstrov, ne poznam pa nobenega, ki bi bil z nami delavkami tako grdo ravnal in nas tako preklinjal kakor Kryštufek. In to naj bo prijatelj delavcev. Bog nas varuj takih prijateljev. G. župniku, če mu tudi ne bo prav ta dopis, smo iz srca hvaležne vse dobro misleče delavke za vse, kar nam je že dobrega storil.

Trzin. Zopet je pričela socialna demokracija s svojim terorizmom. Blizajo se volitve. — V kratkem prične obratovati predilnica. Socialisti so sklicali shod, na katerega so vabili tudi naše predilniško delavstvo, ki se je deloma tudi odzvalo. Prišel je na shod tudi načelnik J. S. Z. tovariš Vidic, da bi zastopal predilničarje, organizirane v naši skupini. Dasi ru je dovolil načelnik soc. organizacije Snoj, da sme ostati pri zborovanju, je prišlo par mož k njemu in zahtevali, da zapusti dvorano. Po daljšem prerkanju je moral tov. Vidic ven. Seveda so zopet grozili delavstvu, da bo le tisti smel delati, ki je organiziran pri rdečkarjih. Svobode ti ljudje ne poznajo, dasi jo nosijo na jeziku ob vsaki priliki. Pokazalo se je prvič, da nima predsednik dosti veljave, ker kljub njegovi besedi ni smel ostati Vidic v dvorani in drugič, da socialisti ne morejo stišati pametne in resnične stvari, katero bi jim bil tov. Vidic povedal. Zapomnijo naj si socialisti, da se ne bomo pustili terorizirati nikomur.

Slamnikar.

Domžale. V nedeljo, dne 19. t. m. dopoldan je bil slamnikarski shod. Na shodu je govoril podpredsednik J. S. Z. tovariš Kremžar. V svojem govoru je poudarjal nujno potrebo takojšnje izpeljave zakonov o zavarovanju za brezposelnost, o zavarovanju za bolezen, za enomestnost in starost. Delavstvo je hvaležno poslušalo njegov govor, saj je samo občutilo na svoji lasni koži, ka-

ko nujno potrebni so taki zakoni. Tovariša Kremžarja želimo še večkrat v svojo sredino.

Delavstvo je sprejelo sledeče resolucije: Predsedstvu deželne vlade za Slovenijo. Delavstvo v Domžalah, organizirano v J. S. Z. zbrano na svojem shodu dne 18. januarja t. l. zahteva: 1. Da deželna vlada za Slovenijo ukaže takoj še enkratni pregled prošnje za brezposelno podporo, katere je delavstvo vložilo in jih je okrajno glavništvo v Kamniku zelo površno rešilo. Pri podporah so bili naravnost prezrti vsi družinski člani, kakor tudi delavci in delavke same, vsled česar je mnogo ljudi oškodovanih. 2. Zahtevamo, da deželna vlada za Slovenijo dela na to, da se pri osrednji vladi prične v najkrajšem času delati na to, da se izpelje prej ko mogoče v naši državi pravičen in socialen zakon o zavarovanju zoper brezposelnost, potem zakon o zavarovanju za bolezen, za nezgode, onemoglost in starostno zavarovanje. Prosimo, da vzame slavno predsedstvo gorenjo resolucijo na znanje.

Popoldne se je vršil shod nekega ljubljanskega društva za oblačilne delavce. V svojem vabilu na shod v »Najpreju« so ti delavci izrazili, da je že vendar enkrat čas, da se pobrigajo za svoj gmotni položaj — pri slamnikarjih in slamnikaricah v Domžalah. Res huda mora biti temu društvu, da pride k nam iskat sredstev za izboljšanje svojega gmotnega položaja. Pa tu zadaj tiči drug zajec. Bolezen, da bi kdo rad postal ljudski voditelj, se je tudi tu v Domžalah oprijela marsikoga, so tu v Domžalah oprijela marsikoga in ti so se oklenili soc. demokratov, ki so jim z ozirom na predstojajo občinske in državne volitve radevolje priskočili na pomoč, češ, morda se da tudi tu dobiti nekaj kalinov na rdeč lim. No, par jih je bilo res tako zaljubljenih v socije, da so jim nasedli. Mi jih pomilujemo. Radi tega pa naša stanovska organizacija ne bo prav nič trpela. Člani se zavedajo svojega načela in programa in gotovo ne bodo zalivali za odpadniki. Dosedaj se rdeči prijatelji niso menili za nas, ko smo bili v največji krizi, tudi sedaj jih ne potrebujemo. Jugoslovanska Strokovna Zveza, naša zaščitnica, naj živi!

Članom domžalske skupine. Današnje število »Večernega lista« sprejmejo zaupnice in zaupniki domžalske skupine. Teh dolžnost in naloga je, da list takoj po sprejemu razdele med članice in članice. Kdor lista ne dobi, naj povpraša pri zaupnici po vzroku, zaupnica naj poroča to tajniku Mihaelu Kavku ali predsedniku Jakobu Kvasu, katerega to nemudoma sporočita tajništvu J. S. Z. List dobe samo oni člani, ki so vplačali članarino za dva tedna meseca decembra, dvojno članarino za mesec januar in ki so še posebej prispevali mesečno eno krono za strokovno glasilo. Zaupnice po vaseh so sledeče: Zgornje Domžale, Pepca Kralj; Spodnje Domžale, Franja Zajc; Studa, Katarina Čad; Stob, Ivanka Pirnat; Depalavas, Francka Škrlep; Trzin, Marija Košak in Ana Lavrič; Loka pri Mengšu, Fani Videmšek, Ihan, Ivanka Konjar, Rodica, Ana Škerjanc, Jarše, Marija Kvas; Vir in Podrečje, Mici Pangrešič. Zaupnice so za svoje delo odgovorne organizacijskemu odboru, katerega dolžnost je, da natančno nadzoruje delovanje zaupnic. Zaupnice morajo pobirati tudi članarino po svojih vaseh, ter isto redno do petega prihodnjega meseca oddati blagajničarki Berti Košir v Domžalah.

Prispevki za mesec januar. Po sklepu zadnjega občnega zbora se bodo letošnje leto pobirali dvojni mesečni prispevki v dobi šestih mesecev. Ker je zaostal dvotedenski prispevek za mesec december, se isti tudi sedaj pobere. Prispevki za mesec januar znašajo torej za I. plačilni razred po sledeči razdelitvi: 2 tedenski zaostanek 90 vin., dvojni mesečni prispevek 3 K 60 vin., za strok. glasilo 2 K, za Zvezo slamnikarskega delavstva 40 vin., skupaj 6 K 90 vin. Za II. plačilni razred 7 K 40 vin.; za III. plačilni razred 8 K 40 vin.; za IV. plačilni razred 9 K 40 vin. in za V. plačilni razred 11 K 40 vin. Le oni, kateri bodo redno plačevali članarino, bodo imeli vse ugodnosti, ki jih nudi organizacija. Na neredne se ne bo mogoče ozirati. Ko se bodo pobrali prvi letošnji prispevki, se razdele med redno plačujoče članice izkaznice, ki jim bodo služile kot legitimacije.

Slamničarska zveza se ustanovi sredi meseca februarja. Skupine naj se medsebojno še dobro posvetujejo o ustanovitvi iste. Mnenja in nasvete naj pošljejo tajništvu J. S. Z. v Ljubljani.

Kovinar.

Zborovanje organiziranega žeb-larskega delavstva se je vršilo v Kamni gorici, v nedeljo 18. t. m. Delavstvo trpi pomanjkanje in veliko bedo vsled brezposelnosti. 57 delavcev že od 15. avgusta ni dobilo nobene brezposelne podpore. Delo ne more začeti, ker vlada ne nabavi koksa. — Kovačnice so vse nehiženične. Slabo kurivo, ob katerem poskuša delati, napravlja neznošen prah in smrad, pa tudi kakovost izdelkov je za polovico slabša kot ob dobrem kurivu.

Delavstvo je sklenilo sledeče resolucije:

Organizirano delavstvo J. S. Z. v Kamni gorici, zbrano na sestanku dne 18. januarja, pozivlja vlado, naj izplača nemudoma brezposelno podporo 57 delavcem, ki so priglasihi potom županstva kot brezposelni že od 15. novembra dalje.

Vsem brezposelnim delavcem naj se izplača cela brezposelna podpora, ne pa samo najstarejšemu članu družine po 5 K, ostalim članom družine, ki so zaposleni služili ravno toliko, pa samo po 1 K. Podpora 5 K-je že itak nedostna.

Organizirano delavstvo terja, da vlada preskrbi koksa za žeb-larsko drugo Kropa-Kamna gorica. Delavstvu se čudno zdi, da industrijska družba na Jesenicah dobi koksa, Kamna gorica-Kropa pa ne. Ako bi koksa nikakor ne bilo mogoče dobiti, naj nabavi vlada za nadomestilo vsaj dober kovaški premog, ker sedanj je poln prsti.

Pripominja se, da od tega kuriva zavisi delavsko zdravje, da, tudi življenje. Pri sedanjem kurivu, ob katerem noben delavec ne more vztrajati nad 1 leto, se širi tuberkuloza.

Organizirano delavstvo zahteva, da pošlje vlada v Kamno gorico svojega zdravnika oziroma zdravstveno komisijo da pregleda in preišče zdravstveno stran kovačnic in potem od svoje strani za delavstvo potrebno ukrene.

Služkinja.

ZVEZA SLUŽKINJ.

Najbolj zastopljena je danes služkinja v mestu. Pri nekaterih gospodinjah, seveda ne vseh, nimajo služkinje pravega stanovanja. Smatra se služkinja kot osebo, ki ne potrebuje počitka in se postavlja na stopnjo nekdanjih suženj v oblepšani obleki. Zahteva časa je pa tudi služkinji odprla oči. Vse se organizira, združuje, tako se je tudi služkinja oprijela organizacije: »Zveze služkinj«. Organizacija služkinj je sestavila zahteve, katere je izročila deputacija »Zveze služkinj« predstavništvu deželne vlade za Slovenijo, dne 16. t. m.

Zahteve, vsebovane v spomenici, se glase:

Predsedništvu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

Podpisana »Zveza služkinj« opozarja deželno vlado na obupen položaj služkinj po nekaterih družinah, in prosi tozadevne pomoči. Se danes imajo nekatere služkinje komaj 20, 30 do 40 kron mesečne plače. S tem si ne morejo nabaviti niti najpotrebnejšega obutala, niti obleke. Mnoge izmed rev hodijo v mrazu na pol bose in v silno pomankljivi obleki na trg. V nekaterih družinah naravnost izkoriščajo uboga dekleta; ne dovolijo jim najpotrebnejšega, niti nočnega, niti prazničnega počitka, ne dajo jim niti zadostne hrane, niti zdravega, človeka vrednega stanovanja. Same služkinje smo večinoma brez moči, da bi si tu mogle kaj pomagati, zato se obračamo na deželno vlado za pomoč in prosimo, da se ukrene sledeče:

1. Deželna vlada naj izda službeni red, ki se sestavi sporazumno z zastopnicami »Zveze služkinj«.

2. Uradno naj se določi višina plač, ki naj bo za manj izvežbane služkinje najmanj 60 K mesečno, za bolj izvežbane pa od 80 do 120 K mesečno. Ta plača velja seveda le za tiste, ki ne dobe druge plače v obleki in obutvi.

V službenem redu naj se določi, da ima vsaka služkinja ob nedeljah in praznikih dopoldne toliko prilike, da lahko zadosti svojim verskim dolžnostim, popoldne pa okrog 5 ur prostega časa. Med tednom, morda v četrtek, naj ima kake 3 ure proste, da si lahko zašije obleko. Za tiste, ko so že eno leto v isti službi, naj se določi, da imajo pravico zahtevati na leto 14 dni dopusta. Nočni počitek naj se določi na devet ur na dan.

Spomenica je vložena. Kaj bo ukrenila vlada? Ako je količkaj pravična in ima vsaj nekoliko smisla in dobre volje, da se odpomore temu kritičnemu

položaju, v kojem se nahaja danes služkinja, bo gotovo zastavila energične korake, da se čimprej vsa stvar uredi. Upajmo, da se nismo varali. Ako bi se pa, potem pa že danes odgovarjamo v kratkem stavku namreč: Tisti časi so minuli, ko je bila služkinja navezana sama nase. Sedaj, ko se nahajamo v svobodni Jugoslaviji, si bo tudi na drug način pomagala.

Bolniški strežniki.

Deputacija organiziranega bolniškega strežništva za deželno bolnico, Studenc in Hiralnico se je zglasila v torek 20. t. m. pri deželni vladi — zdravstveni osek. — Delavstvo je izročilo svoj spomenik, v kateri zahteva definitivnost, ureditev plač za tisto vrsto osebja, ki streže oslepelim in za ureditev neznoznega stanja v hiralnici. Načelnik dež. zdravstvenega sveta je izjavil, da se bo drugo vse ugodilo, kar spada pod deželno in državno upravo samo za hiralnico ne more ukreniti drugega, kakor da na zavod moralno vpliva, ker je ta zavod privatno podjetje. Na Studencu manjka strežništvu marsikaj, kar je v interesu bolnikov in strežništva. Tako na primer manjka čistilnega orodja in hiralna je zanemarjena. Bolniki so tudi vsi izgani. Kadar pride kaka višja komisija do na razpolago dve rezervni obleki, v kateri oblečejo bolnika, ki ga hočejo pokazati nadzorovalnim očem. Tako nadzorstvo na enem vidi, da je za vse bolnike izborna preskrbljena. — Ponosni pristav strežništva sploh ne odzdravlja. S svojo vajajo grobstvo zavrača strežniške pritožbe, če da še za dvorne svetnike ni tako skrbljivo ko za uslužbence tega zavoda. Najbolj pa je v hiralnici, kjer morajo bolniki s strežniki vred uživati grenko kavo. — Pšenica se pa porablja tako, da grah ostane uslužbencem, in zopet kam gre pšenica? — Dva vagona pšenice in gula koruze je prišlo in iz take moke morajo služinčad in bolniki jesti žgance in kruh. V nekaterih slučajih je seveda v Deželni bolnici in na Studencu še bolj za nič, ampak grajamo zlasti tisto, kar je brez potrebe za nič. V hiralnici so dobivali za bolnike 5 K dnevno, zadnji čas se jim je zvišalo na 8 K, minuli teden za nekatere bolnike (umobolne) na 12 K. Zahtevamo, da socialno skrbstvo nakaže primeren znesek bolnikom, vodstvo zavoda pa strežniškemu osebju nemudoma zahtevano plačo in hrano.

Organist.

Poln upov stopi organist v službo. Niti ga ne skrbi, kako bo. Samo tega se včasih tako bo razvil pevski zbor na svoji službi, kako bo sodeloval na cerkvenih in kulturnih slavnostih. No, fant! Tvoje veselje je včasih prežgodne. Obleko obnošiš, troba je druge. Le zberi plačo dveh let, kaj si jo boš omislil. — Na mesto, da bi mislil na pevce in vaje in umetnost, ti leže na srce črna skrb za vsakdanji kruh.

Deputacija zveze organistov je šla na vlado. Kaj so slišali? Da vendar niso organisti v državni službi, da bi vlada zanj skrbel. Res niso. Mnogo delavskih stroj tudi ni. Vendar jim je vlada nakazala podporo v živilih, denarju, nabavnih prispevkih. Zakaj naj organisti trpe, če se po Evropi neumno vlada. — Vlada pravi, župniki naj poskrbijo in ljudje. Na vsak način je dolžnost tistih, ki najamejo organista, da jim ne hodi mršav in strgan okoli. To je zelo slabo znamenje za socialni čut prizadetih. Seveda je res, da so mnogi župniki gmotno slabše kot delavci. Vendar je tudi res, da nekateri ljudje čudne sodbje stresajo o organistovski službi. Mislijo, da naj bo organist plačan od evglarske ure kakor mehanični delavec. Ne vedo, da je treba venomer vaje in pravne in izpolnjevanje. Kako naj organist služi svojemu poklicu, če mora biti hkrati bogva kakšen obrtnik?

Poklicani faktorji naj se zganajo in uredijo organistovsko vprašanje!

Lesni delavec.

V Šmartnem pod Šmarno goro naj bi se združili vsi lesni delavci s sosedomi vasi, čeprav so ločeni po obrti, ker je Zveza lesnih delavcev za vse one, ki se pečajo z lesno industrijo. Pri sestanku se domenimo o delavskem tečaju in o tem, kako urediti organizacijo in delokrog.

Usnjar.

Pollakova tovarna. V soboto, 24. jan. 1920, ob 1. uri popoldne se vrši redni letni občni zbor skupine v prostorih Jugoslov. Tiskarne, III. nadstropje, z sledečim dnevnim redom: Poročilo tajnika in blagajnika, odobritev računskega zaključka za l. 1919, volitev odbora in slučajnosti. — Odbor.

Odgovorni urednik Jože Rotar
Izdajatelj konzorcijski »Večernega lista«
Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani